

SAVONLINNAN KAUPUNKI

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma työntekijöiden ammatillisen osaamisen ylläpitämiseksi ja edistämiseksi

Viitteet:

Laki taloudellisesti tuesta ammatillisen osaamisen kehittämisestä (1136/2013)

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa (1138/2013)

Laki koulutuksen korvaamisesta (1140/2013)

Sisällys

1. Osaamisen kehittäminen	1
2. Henkilöstö	2
2.1. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2021-2024.....	2
2.2 Henkilöstön määrä	2
2.3. Erilaiset työsuhde- ja työaikamuodot	3
2.4. Työkyvyn ylläpitäminen.....	3
3. Koulutussuunnitelma	4
3.1. Osaamistarpeista koulutussuunnitelmaan	4
3.2. Osaamisen kehittämisen keinot	4
3.3. Koulutussuunnitelman toteuttaminen, seuranta ja raportointi	5

1. Osaamisen kehittäminen

Laki taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä tuli voimaan 1.1.2014. Sen tarkoituksena on edistää työntekijöiden ammatillisen osaamisen kehittämistä. Ammatillisen osaamisen kehittämisellä tarkoitetaan työntekijöille tarjottavaa suunnitelmallista koulutusta, joka on tarpeen työntekijöiden ammatillisen osaamisen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi vastaamaan työn ja työtehtävien asettamia vaatimuksia ja ennakoitavissa olevia muuttuvia osaamistarpeita. Tässä suunnitelmassa on kuvattu lain mukainen toimintamalli henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämiseen.

Osaamisen kehittämisen tavoitteena on parantaa samanaikaisesti tuloksellisuutta ja työelämänlaatua yksilö-, tiimi- ja organisaatiotasolla. Osaamisen kehittämisen perustana on oppimiseen kannustava ilmapiiri. Keskeistä on yhteinen käsitys nykytilasta ja tulevien vuosien osaamistarpeen tunnistaminen eli osaamisen ennakointi, erityisen huomion kohteena poistuva osaaminen (mm. eläköityminen) ja ns. hiljaisen tiedon saaminen näkyväksi ja siirtäminen organisaation käyttöön. Osaamisen kehittämistä voidaan koulutuksen lisäksi tukea erilaisilla työssä oppimisen ja henkilöstön kehittämisen menetelmillä kuten mm. perehdyttämisellä, kehityskeskustelulla, tiimityöllä, mentoroinnilla tai työkierrolla.

Kaupunkistrategiaan vuosille 2018–2021 on henkilöstöön liittyvänä strategisena päämääränä hyvinvoiva ja palvelutarpeiden mukainen osaava ja riittävä henkilöstö. Kaupungin kriittisiksi menestystekijöiksi on määritelty mm. henkilöstön työn ja osaamisen kehittäminen, koulutussuunnitelmien toteuttaminen sekä henkilöstösuunnitelman hyödyntäminen henkilöstön osaamistason kehittämisessä, lisäksi hyvät esimiestaidot ja henkilöstöjohtaminen sekä muutosjohtamisosaamisen lisääminen.

Vuoden 2021 henkilöstötavoitteet on määritelty talousarviossa.

Kriittinen menestystekijä	Mittarit	Tavoite 2021
10.1 Hyvät esimiestaidot ja henkilöstöjohtaminen	Työhyvinvointikyselyn tulokset verrokkiryhmän keskiarvossa Laaditaan työyksikkötasoiset kehittämissuunnitelmat työhyvinvointikyselyn tulosten pohjalta	Riittävät esimiesresurssit, henkilöstölähtöisen toiminnan kehittäminen Toteutetaan Kevan työhyvinvointikysely v. 2021
10.3 Henkilöstön työn ja osaamisen kehittäminen	Toteutuneiden koulutuspäivien seuranta vähintään keskimäärin 1,5 pv/htv	Henkilöstö- ja koulutussuunnitelmat koko kaupunki ja työyksikötasoilla Lisätään verkkokoulutuksia
10.8 Työhyvinvoinnin kehittäminen, henkilöstön kohtelu yhdenvertaista, tasapuolista ja oikeudenmukaista	Toteutetaan esimieskoulutus yhteistoiminnasta Työkyvyttömyyskustannusanalyysin tuloksista joudetun kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteutuminen Sairauspoissaolojen määrä / htv alle kuntien keskiarvon. Mielenterveyden häiriöistä johtuvien poissaolojen määrä vähenee edellisen vuoden tasoon verrattuna.	Kehitetään yhteistoiminnan toteutumista toimialoilla ja työyksiköissä Analyysin tulosten pohjalta laaditun kehittämissuunnitelman toteutuminen Otetaan käyttöön korvaavan työn toimintamalli työyhteisöjen toiminnassa

Savonlinnan kaupungin osaamisen kehittäminen perustuu:

- kaupunkistrategiaan
- henkilöstösuunnitelmaan
- talousarvion tavoitteisiin ja toimintasuunnitelmaan sekä tavoitteiden toteutumisen seurantaan
- palvelutoiminnan ylläpitämiseen ja kehittämiseen
- osaamistarpeiden tunnistamiseen

- kehityskeskusteluihin
- ajanmukaisiin ja oppimista edistäviin toimintatapoihin

2. Henkilöstö

2.1. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2021-2024

Toimialat ovat valmistelleet osana vuoden 2021 talousarviota ja vuosien 2021-2024 talous-suunnitelmaansa henkilöstösuunnitelman. Henkilöstösuunnitelmassa on tehty arvio toimialoilla tarvittavat henkilöstöstä, toiminnassa ja toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista. Suunnitelmassa on arvioitu henkilöstön eläköitymistä sekä virka- ja työvapaista sekä niiden aiheuttamia järjestelyjä. Edellä olevan lisäksi on tehty suunnitelmaan tulevien vuosien vakinaistamis-, rekrytointi ja sisäisen siirtojen tarpeista ja mahdollisuudesta sekä vakanssi- ja nimikemuutoksista. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt henkilöstösuunnitelman osana talousarviota.

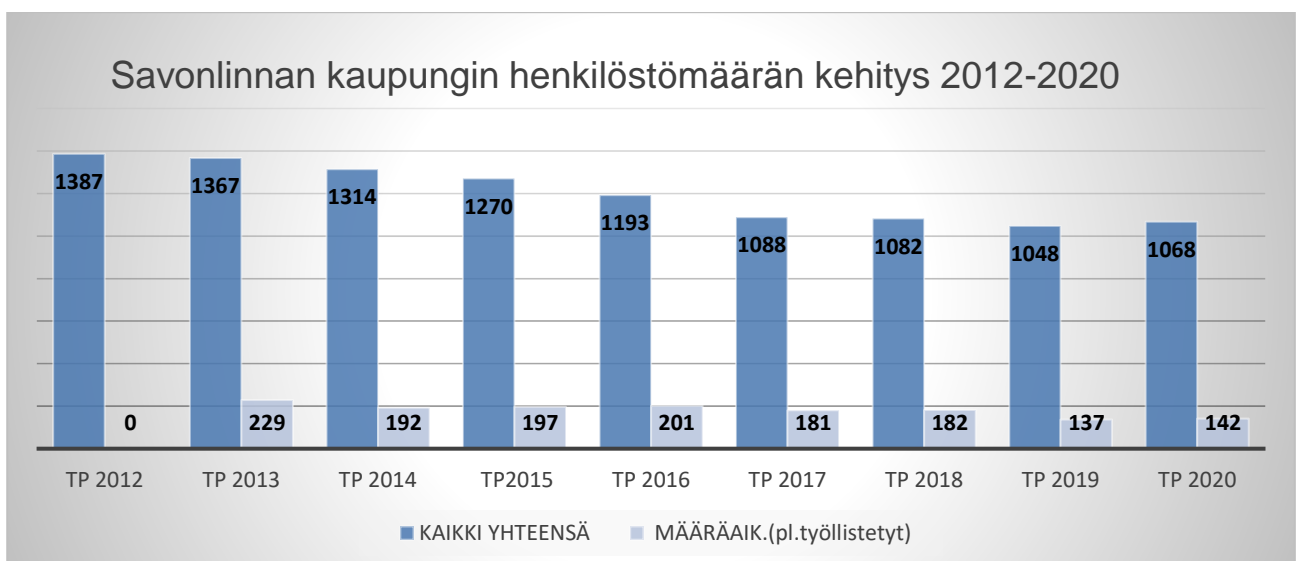
2.2 Henkilöstön määrä

Kaupungin henkilöstömäärä oli 31.12.2020 yhteensä henkilöä . Henkilöstömäärä kattaa kaupunkiin palvelussuhteessa vuoden 2020 lopussa olleen henkilöstön pois lukien työllistetyt työntekijät. Koko henkilöstömäärä kasvoi vuodesta 2019 vuoteen 2020 yhteensä 20 henkilöllä, vakituisen määrän kasvaessa 15 henkilöllä. Määräaikaisen henkilöstön osuus vaihtelee sijaistarpeiden ja käynnissä olevien hankkeiden mukaisesti. Tulevien vuosien arvio on, että vakinaisten ja määräaikaisten kokonaismäärä vähenee.

Taulukko 1: Henkilöstömäärä 31.12. tilanteessa vakinaisista, määräaikaisista (pl. työllistetyt)

Palvelussuhde 31.12. tilanteessa	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Muutos
Vakinaiset	1138	1122	1073	992	907	900	911	926	+15
Määräaikaiset	229	192	197	201	181	182	137	142	+5
Yhteensä	1367	1314	1270	1193	1088	1082	1048	1068	+20

Taulukko 2: Henkilöstömäärän kehitys

Henkilöstön ikärakenteesta johtuen seuraavan kymmenen vuoden aikana entistä suurempi osa saavuttaa henkilökohtaisen eläkeikänsä. Työurien pidentymisestä huolimatta tulee varautua kasvavaan vaihtuvuuteen ja tätä kautta osaamisen siirtämiseen. Kaupungin talouden tasapainottaminen edellyttää, että jokainen pysyvästi tai määräaikaaisesti vapautuva virka tai työsopimussuhde nähdään ensisijaisesti mahdollisuutena tehostaa toimintaa ja järjestää toimintoja uudelleen.

Toimialoitteiset henkilöstötiedot kuvataan vuoden 2020 henkilöstöraportissa.

2.3. Erilaiset työsuhde- ja työaikamuodot

Savonlinnan kaupungin palvelussuhteiden käyttö, ehdot sekä työaikamuodot perustuvat työsopimuslakiin, lakiin kunnallisesta viranhaltijasta sekä työ- ja virkaehtosopimukseen. Vakinaiset ja määräaikaiset virat ja työsuhteet määritellään henkilöstösuunnitelmassa talousarvion laadinnan yhteydessä. Henkilöstösuunnitelma laaditaan talousarviovuoden lisäksi kolmelle seuraavalle vuodelle.

Määräaikaisten palvelussuhteiden käytön perusteena on sijaisuus, kausi- tai kesätyöntekijä, työllistäminen tai projektiluonteinen tehtävä. Osa-aikaisen työn tekemiseen suhtaudutaan myönteisesti eri-ikäisten työntekijöiden johtamisessa. Osa-aikatyön perusteina voi olla mm. osittainen hoitovapaa, osa-aikaeläke, osatyökyvyttömyyseläke, osa-aikatyö työntekijän toiveesta. Osa-aikatyötä tekeviä oli 31.12.2020 yhteensä 137 henkilöä. Työelämän ja yksityiselämän tasapainottaminen eri elämäntilanteissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan.

Vuoden 2020 lopussa työllistettyjä työntekijöitä oli yhteensä 72, kun se oli edellisen vuoden vastaavana aikana 108. Työllisyysmäärärahoihin palkatuille työntekijöille järjestetään olemassa olevan perehdyttämissuunnitelman mukainen perehdytys sekä harkinnan mukaan lyhytkestoista koulutusta ammatillisen osaamisen kehittämiseksi sekä työmarkkina- kelpoisuuden ylläpitämiseksi.

2.4. Työkyvyn ylläpitäminen

Työntekijöiden työkykyä tuetaan työhyvinvointiohjelman ja työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti.

Työterveyshuollon tavoitteena on terveellinen ja turvallinen työ, työympäristö ja työyhteisö, työhön liittyvien terveysvaarojen ja -haittojen ehkäisy sekä työntekijän terveyden ja työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen, edistäminen ja seuranta työuran eri vaiheissa. Työterveystoiminnan henkilöstötavoite on henkilöstön terveydentilan, työ- ja toimintakyvyn selvittäminen, ylläpito, edistäminen ja parantaminen.

Työterveyshuollon tehtävänä on tehdä esityksiä työpaikan, työmenetelmien ja työn organisoimisen sekä työyhteisön kehittämiseksi, henkilöstön työ- ja toimintakyvyn tukemiseksi sekä työturvallisuuden parantamiseksi.

Työterveyshuollon tavoite on työterveyden keinoin tukea työnantajaa menestymään henkilöstön terveyttä ja työkykyisyyttä parantamalla.

Toimintasuunnitelmassa on sovittuna mm. alkutarkastuksesta, altisteisten töiden määräaikaistarkastuksesta, työhöntulotarkastuksesta ja työkuuntoisuustarkastuksesta. Näiden lisäksi työyhteisökohtaiset terveystarkastukset suoritetaan samassa rytmissä työpaikkaselvitysten kanssa. Etuna on kokonaisvaltainen tieto työyhteisön ja yksilöiden voinnista ja toi-

menpiteiden kohdentaminen ko. tietoon perustuen. Tämä osalta kaikki työyhteisön työntekijät ohjautuvat vähintään 3-5 vuoden määräävälein terveystarkastukseen aiempien määräaikaistarkastusten sijaan.

Kaupungilla on käytössä varhaisen tuen toimintamalli. Toimintamalli perustuu ennakointiin ja aikaiseen reagointiin ja tukee jo ensimmäisten työkyvyn heikkenemisen merkkien ilmaantuessa. Varhaisen tuen toimintamalli sisältää sairauspoissaolojen hallintamallin, työhön paluun tuen sekä päihdehaittojen ehkäisyyn ja hoitoonohjauksen mallin. Kaupungilla on käytössä myös korvaavan työn toimintamalli työkyvyn ja hyvinvoinnin tukemisen osalta.

3. Koulutussuunnitelma

3.1. Osaamistarpeista koulutussuunnitelmaan

Taloudellisesti tuetun ammatillisen osaamisen kehittämisen lain mukaan työnantajalla on mahdollisuus hakea kehittämistoimiin koulutuskorvausta Työttömyysvakuutusrahastolta. Koulutuskorvauksen saamisen edellytyksenä on, että työnantajan järjestämä koulutus perustuu työnantajan laatimaan koulutussuunnitelmaan. Koulutussuunnitelma tulee olla laadittu ennakkoon ennen niiden koulutusten alkamista, joiden perusteella korvausta haetaan. Koulutussuunnitelmaa voi päivittää kalenterivuoden aikana. Koulutuksen tulee liittyä työntekijän nykyisiin tai tuleviin työtehtäviin työnantajan palveluksessa.

Koulutussuunnitelman laadinta perustuu toimialan ja työyksikön keskeisten osaamistarpeiden määrittelyyn. Osaamistarpeiden määrittelyssä huomioidaan tärkeimmät osaamisalueet perustehtävän suorittamisessa, muutokset ja palvelutuotannon mukaiset osaamistarpeet tulevaisuudessa sekä valitaan menetelmät osaamisen vahvistamiseen.

Koulutussuunnitelma laaditaan vuosittain toimialan koko henkilöstöä varten. Suunnitelma laadintaan huomioiden toimialan henkilöstömäärä ja rakenne ja se voidaan rakentaa työyksiköittäin, tulosalueittain tai henkilöstöryhmittäin. Ryhmittäinen tarkastelu merkitsee sitä, ettei suunnitelmassa käsitellä yksittäisten työntekijöiden osaamisen kehittämistarpeita. Suunnitelmassa kuvataan henkilöstön kouluttamisella tavoiteltavia päämääriä. Suunnitelman periaatteena on henkilöstön yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset osaamisen kehittämis- ja koulutusmahdollisuudet. Suunnitelma laaditaan sähköiselle koulutussuunnitelmalomakkeelle ja se toimitetaan henkilöstöpalveluun. Kaupunkitason koulutussuunnitelma käsitellään yhteistyötoimikunnassa. Toimialojen koulutussuunnitelmien yhteenvedot löytyvät Savonetistä.

3.2. Osaamisen kehittämisen keinot

Savonlinnan kaupungin työhyvinvointi – ohjelmassa henkilöstön osaamisen kehittämisen tavoitteena on osaamisen kehittämisen hallinta, työn arvioinnin kehittäminen sekä palautteellisuuden lisääminen. Keskeisiä **osaamisen kehittämisen menetelmiä** ovat mm.:

- perehdyttäminen
- yksilö – ja ryhmäkehityskeskustelut
- ammatillisen kehittymisen kartoitus mm. kehityskeskustelun yhteydessä
- työyksiköiden tarpeita tukeva täydennys-, uudelleen- ja jatkokoulutus
- työpari- ja tiimityöskentely
- työnohjaus
- työnkierto
- mentorointi
- erilaiset kehittämishankkeet
- työkykyä ylläpitävä toiminta

Vuonna 2020 toteutetaan työhyvinvointikyselyn, jonka tulosten osalta tehdään koko kaupunki, toimiala ja työyksikkökohtaiset kehittämissuunnitelmat.

Vuoden 2020 aikana selvitetään erillisen osaamisen kehittämisen työkalun käyttöönotto, jonka tavoitteena on henkilöstön kehittämisen prosessien tehostaminen.

Kehityskeskustelut

Kehityskeskustelu on osa kaupungin johtamisjärjestelmää ja oleellinen linkki kaupungin strategiasta päivittäiseen työhön. Savonlinnan kaupungilla on opas tulos- ja kehityskeskustelujen käymiseksi. Oppaassa olevien ohjeiden ja kehityskeskustelulomakkeen tarkoituksena on parantaa kehityskeskustelujen käymistä ja seurantaa. Esimiehet käyvät vuosittain kehityskeskustelut henkilöstönsä kanssa. Keskustelun tarkoituksena on tarkastella työn tavoitteita, arvioida työn tuloksia ja tukea osaamisen kehittymistä. Tavoitteet johdetaan suoraan kaupunginvaltuuston toimialoille ja työyksiköille asettamista tavoitteista. Kehityskeskusteluissa määritellään tavoitteiden toimeenpanon aikataulut ja keinot. Tarkoituksena on myös yksilöiden sitoutuminen asetettuihin päämääriin sekä työhyvinvoinnin parantaminen. Toimialajohtajat seuraavat kehityskeskustelujen toteutumista toimialallaan.

Ryhmäkehityskeskustelu voi toimia yksilökehityskeskustelujen lisänä osaamisen kehittämisessä. Ryhmäkehityskeskustelujen tavoitteena voi olla ryhmän/työyksikön osaamisen määrittely ja kuinka sen avulla yhdessä pystytään vastaamaan tavoitteisiin. Ryhmäkehityskeskustelulla voidaan parhaimmillaan yhdistää yksilöiden osaaminen ryhmän/työyksikön osaamiseksi.

Koulutus

Koulutuskorvaukseen oikeuttava koulutus voi olla erilaista työntekijöille annettavaa

- lisä- tai täydennyskoulutus, kuten esimerkiksi ulkopuolisen järjestämät kurssimuotoiset koulutukset, seminaarit ja konferenssit
- sisäinen koulutus
- uusiin työtapoihin, koneisiin, laitteisiin tai ohjelmistoihin liittyvä käyttäjäkoulutus
- lakisääteisten vaatimusten täyttämiseen, esimerkiksi työssä tarvittavien lupien suorittamiseen liittyvä koulutus

Koulutuskorvauksen saamisen edellytykset

- enintään kolmelta koulutuspäivältä työntekijää kohden
- työnantaja maksaa työntekijälle koulutuksen ajalta palkkaa
- koulutus kestää vähintään 1h (yksi päivä (=6h) voi muodostua useammasta osasta)
- työntekijän palkkauskustannuksiin ei ole myönnetty palkkatukea
- koulutussuunnitelmassa mainittujen tavoitteiden mukainen koulutus

Koulutuskorvauksen ulkopuolelle jääviä koulutuksia

- ammattiyhdistys- tai työsuojeluvaltuutetun koulutus
- vapaa-ajalla käytävät koulutukset
- vesopäivät tai kehittämispäivät (jos ei sisällä koulutusta)

Osaamisen kehittämisestä, valittavista toimenpiteistä ja niiden kohdentamisesta päättää esimies.

3.3. Koulutussuunnitelman toteuttaminen, seuranta ja raportointi

Koulutus päätökset tehdään määrärahojen puitteissa. Koulutukseen hakemisen tärkeys tulee tiedostaa, jotta suunnitelmien toteutumista voidaan seurata ja raportoida. Koulutuksiin

työntekijä hakee tekemällä poissaolohakemus ESS- järjestelmään. Poissaolon syyksi valitaan joko lakisääteinen koulutus (29) tai työnantajan järjestämä työn edellyttämä koulutus (30). Tämän lisäksi valitaan arvolistalta koulutuslaji = koodi 05: koulutussuunnitelman mukainen koulutus. Mikäli koulutuspäivä muodostuu useista, lyhyistä koulutuksista, lasketaan päivän koulutustunnit yhteen.

Suunnitelman toteutumisesta seurataan vuoden aikana ja toteutuminen raportoidaan seuraavan vuoden koulutussuunnitelman käsittelyn yhteydessä yhteistyötoimikunnassa ja henkilöstöraportissa. Raportti vuoden aikana toteutuneista koulutuksista kootaan ESS -järjestelmästä henkilöstöpalvelussa ja korvaushakemus toimitetaan Työllisyysrahastoon.